

Morgenmøde: Juridiske nyheder på spildevandsområdet

Tirsdag, den 27. februar 2024, kl. 09.15 – 12.15

Program

Omtrentlig tidsplan

Advokatfirmaet
energi & miljø

Kl. 09.15 – 09.20	Velkommen
Kl. 09.20 – 09.45	Ændring af vandsektorloven
Kl. 09.45 – 10.45	Miljøvurderingsloven og nævnspraksis på spildevandsområdet
Kl. 10.45 – 11.00	Pause
Kl. 11.00 – 11.25	ESG
Kl. 11.25 – 11.50	Klimatilpasning
Kl. 11.50 – 12.05	Teknisk vand
Kl. 12.05 – 12.15	Øvrige nyheder, afrunding og tak for i dag

Ændring af vandsektorloven

- S-regeringens lovprogram fremsat tirsdag, den 4. oktober 2022 ved Folketingets åbning
- I februar 2023 fremsatte SVM-regeringen sit lovprogram – fremsættelsen af vandsektorloven forventet i anden halvdel af marts 2023, men efterfølgende udsat.
- SVM-regeringens lovprogram fremsat tirsdag, den 3. oktober 2023 ved Folketingets åbning
- Klima-, energi- og forsyningsministeren:
 - Ændring af vandsektorloven, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og lov om kommuners afståelse af vandselskaber (Styrkelse af økonomisk tilsyn og takstkontrol i vandsektoren m.v.)
 - *Lovforslaget har til formål at styrke det statslige økonomiske tilsyn med vandsektoren, så der bl.a. føres tilsyn med tilknyttet virksomhed og aftalers markedsmæssighed, håndhævelsesmulighederne styrkes og tilsynets analyse- og overvågningsvirksomhed styrkes og gøres mere gennemsigtigt. Desuden styrkes den kommunale kontrol af vandselskabers takster og leveringsbetingelser. Det indebærer bl.a. administrative lettelser samt at forbrugere stilles ens på tværs af forsyningsområder. Lovforslaget er en opfølgning på aftalen om justeret økonomisk regulering af vandsektoren mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Enhedslisten, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti fra november 2018.*
 - I lovprogrammet blev det oplyst, at lovforslaget forventedes fremsat i første halvdel af februar 2024.

- Lovforslaget er en "lightudgave" af det tidligere lovforslag, som var i høring i juni-august 2022.
- Flere vandselskaber og organisationer udtrykte dengang bekymring for manglende omkostningsdækning ved den foreslåede justerede økonomiske regulering.
 - Udskillelse af væsentlige dele af det hidtidige lovforslag (bl.a. fleksible indtægtsrammer, forrentningsrammer, justering af effektiviseringskrav samt ledelsesstrafansvar) og fremsætte denne smallere version af lovforslaget.
 - "Genhøring" af de tilbageværende hovedelementer med mindre justeringer, bl.a. på baggrund af de indkomne høringssvar fra sommeren 2022, og konsekvensrettelser på baggrund af opdelingen af det hidtidige lovforslag.
 - Lovforslaget har til hensigt at skabe klare rammer for tilsynet og styrke tilsynet med og håndhævelse af regler om markedsmæssighed af aftaler og tilknyttet virksomhed med henblik på at styrke forbrugersikkerheden. Lovforslagets formål er også at styrke det økonomiske tilsyns analysevirksomhed og monitorering af sektoren med henblik på at bidrage til udviklingen af reguleringen af sektoren og sikre, at reglerne virker efter hensigten.
 - Reglerne om kommunernes kontrol af, at vandselskabers opkrævning af takster og bidrag samt fastsættelse af regulativer og betalingsvedtægter skal samtidig tydeliggøres sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.
 - Forventet ikrafttræden: 1. juli 2024 (1. januar 2025 for regler om takstgodkendelse).

Ændring af vandsektorloven

Lovforslagets indhold

- Vandsektortilsynets overvågning og analyse
- Det foreslås, at der indsættes en ny § 9 a i vandsektorloven,
 - Vandsektortilsynet skal overvåge og analysere forhold omfattet af vandsektorlovens § 1.
 - Bestemmelsens formål er at sikre, at Vandsektortilsynet kan foretage overvågning og analyser, der er dækkende og tilstrækkelige til at efterse, at vandsektoren udvikler sig i overensstemmelse med og inden for rammerne af de formål, der fremgår af vandsektorlovens § 1.

Ændring af vandsektorloven

Lovforslagets indhold

- Tilsyn med vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed
- Der foreslås en ændring af § 18 i vandsektorloven,
 - Fastsætter, at det er Vandsektortilsynet, der fører kontrol med deltagelsen i tilknyttet aktivitet.
 - ny § 18, stk. 4, hvorefter Vandsektortilsynet skal kunne påbyde et vandselskab at afstå eller afvikle deltagelse i virksomhed, der er i strid med vandsektorlovens § 18. Bestemmelsen svarer til stoplovens § 7, 3. pkt., som samtidig ophæves.

- Tilsyn med indgåelse af aftaler på markedsvilkår
- Der foreslås en ændring af § 19 i vandsektorloven,
 - Fastsætter, at det er Vandsektortilsynet, der fører tilsyn med overholdelsen af § 19.
 - Kravet om, at aftaler indgået af vandselskaberne skal indgås på markedsvilkår, jf. vandsektorlovens § 19, stk. 4, foreslås *ikke* ændret med lovforslaget.
 - Det foreslås, at § 19, stk. 5, 2. pkt., ændres, så vandselskaber skal tilvejebringe og opbevare tilstrækkelig dokumentation for, hvordan priser og vilkår for væsentlige aftaler er fastsat.
 - Begrænset til *væsentlige aftaler*
 - For at forbedre mulighederne for at håndhæve kravet om aftalers markedsmæssighed foreslås det, at der i vandsektorlovens § 19, stk. 7, indsættes hjemmel til, at Vandsektortilsynet kan fastsætte den markedsmæssige pris i tilfælde, hvor Vandsektortilsynet finder, at en aftale ikke er indgået på markedsvilkår.
 - Afgørelsen om fastsættelse af den markedsmæssige pris vil kun gælde for vandselskabet og har derfor kun en indirekte påvirkning på aftaleparten.
 - Vandsektortilsynet vil kunne påbyde et vandselskabs koncernforbundne selskaber at tilbageføre betalinger fra vandselskabet, der overstiger den fastsatte markedsmæssige pris, eller foretage efterbetaling i tilfælde, hvor der er betalt mindre end den markedsmæssige pris til vandselskabet. Det foreslås, at et sådant påbud kan omfatte en periode på op til 5 år før påbudstidspunktet.

- Vandselskabernes indberetning
 - Det foreslås at ophæve de nugældende regler i vandsektorloven om vandselskabers indberetning af oplysninger og data til Forsyningssekretariatet og miljøministeren.
 - Nyt kapitel 7 a i vandsektorloven, hvor regler om oplysnings- og indberetningspligt for vandselskaberne samles – også regler om, hvordan Vandsektortilsynet skal træffe afgørelse i tilfælde af, at de ikke modtager de påkrævede oplysninger.
 - Vid bemyndigelsesregel – både i forhold til oplysningernes omfang og skal gælde for koncernforbundne selskaber.

- Justeringer vedrørende økonomiske rammer

- Ministeren vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre et kontrolsystem, hvor selskabernes differencer mellem de faktiske indtægter og de økonomiske rammer opgøres årligt, og hvor disse differencer tillægges en differencesaldo, som følger selskabet år for år.
- Selskabet vil have en difference i selskabets favør, når det har haft færre indtægter, end den økonomiske ramme tillader, og en difference i forbrugernes favør, når det har haft flere indtægter, end den økonomiske ramme tillader.
- Medfører, at overholdelse af de økonomiske rammer ikke opgøres over faste regulerings- eller kontrolperioder.
- Regler om, hvor store udsving der må være på differencesaldoen vil på den ene side skulle sikre, at selskaberne har en passende fleksibilitet, så indtægterne i en kortere årrække kan afvige fra den økonomiske ramme. *På den anden side* skal reglerne sikre, dels at selskaberne ikke over en længere årrække opkræver flere indtægter, end rammen tillader, dels at selskaberne ikke opbygger for stor difference i selskabets favør eller udskyder at opkræve en sådan difference langt ud i fremtiden.
- En difference i forbrugernes favør bør således efter en årrække betales tilbage til forbrugerne gennem et fradrag i den økonomiske ramme, som bør tillægges rente. En difference i selskabets favør bør ikke kunne overstige en vis størrelse og bør efter en årrække bortfalde, da en stor eller vedvarende positiv difference vil være udtryk for, at vandselskabet ikke har behov for indtægterne.
- Bemyndigelsesregel i vandsektorlovens § 8 – og ophævelse af dispensationsreglen i lovens § 7.

- Justeringer vedrørende økonomiske rammer
 - Håndhævelse overfor vandselskaber, som overskrider den fleksibilitet, som er indbygget i kontrolsystemet, og vedvarende opkræver højere takster end tilladt.
 - Der foreslås en bemyndigelse i vandsektorlovens § 11 b for ministeren til at fastsætte regler om, at Vandsektortilsynet skal orientere kommunalbestyrelsen i den eller de relevante kommuner om visse af Vandsektortilsynets afgørelser og videregive bestemte oplysninger til kommunalbestyrelsen.
 - FX: Vandsektortilsynet skal orientere kommunalbestyrelsen om afgørelser, hvor Vandsektortilsynet har foretaget fradrag i indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme for det følgende år, fordi vandselskabet har haft en difference i forbrugernes favør i længere tid end tilladt, og dermed allerede har overskredet den fleksibilitet, som ligger i det nye kontrolsystem.
 - Forslag om, at kommunerne ikke længere skal have pligt til at påse overholdelsen af de økonomiske rammer hvert år i forbindelse med takstgodkendelsen, med mindre kommunen modtager en meddelelse fra Vandsektortilsynet.

- Øvrige justeringer vedrørende økonomiske rammer
 - Regler om, at Vandsektortilsynet kan foretage fradrag i den økonomiske ramme, hvis et vandselskab har afholdt omkostninger, som det ikke lovligt kan afholde, eller omkostninger, som i øvrigt ikke må takstfinansieres.
 - Det samme gælder, hvis vandselskabet ulovligt har haft for lave indtægter fra andre kilder end takster, f.eks. som følge af en ikke markedsræssig aftale, som er i strid med vandsektorlovens § 19, stk. 4.
 - Der vil efter de påtænkte regler som udgangspunkt ikke kunne foretages fradrag med den begrundelse, at en omkostning ikke er effektiv, eller at vandselskabet har truffet andre valg vedrørende selskabsdriften, end Vandsektortilsynet finder hensigtsræssige. Det gælder også valg, der vedrører afvejning mellem forskellige typer af løsninger, f.eks. drifts- og anlægsløsninger, eller afvejning mellem passende sikring af forsyningen, herunder også på længere sigt, og lavere omkostninger nu og her. Dette vil gælde, medmindre der er fastsat særlige regler med krav til omkostningseffektivitet eller nødvendighed, som vandselskabet skal overholde, og som Vandsektortilsynet skal påse overholdelsen af, f.eks. reglerne i omkostningsbekendtgørelsen eller reglerne om markedsræssighed af aftaler.
 - I forhold til markedsræssighed af aftaler, tilknyttet virksomhed og omkostningsbekendtgørelsen vil Vandsektortilsynet være den myndighed, der har kompetence til at tage stilling til lovligheden af en omkostning.

- Tydeliggørelse af kommunernes kontrol med takstgodkendelse mv.
 - Bemyndigelsesregler
 - Forenklet kommunal kontrol, hvor tilsyn med overholdelsen af den økonomiske ramme ikke medtages – herved undgås ”dobbeltregulering”.
 - Forenklet legalitetskontrol af betalingsvedtægter og vandregulativer.
 - Anmeldelsesordning for takster, der ikke har behov for godkendelse
 - Regler om, hvilke oplysninger kommunerne kan anmode om til brug for takstgodkendelsen
 - Vandselskaber får klageadgang til Energiklagenævnet for så vidt angår afgørelser om takstgodkendelser og godkendelse af betalingsvedtægter og vandregulativer.
 - Vandbranchen skal kunne indsende standardvilkår vedrørende takster, betalingsvedtægter og vandregulativer til fx MST og ENS.
 - Fastlæggelse af vandselskabers ret til at opkræve renter og gebyrer.

Miljøvurderingsloven og nævnspraksis på spildevandsområdet

Miljøvurderingsloven og nævnspraksis på spildevandsområdet

- Spildevandsanlæg og reglerne om miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)
- Opfølgning på Horsens-sagen
- Praksis om miljøscreening af planer og programmer (SVM) i forhold til spildevandsplaner og lokalplaner
- Udkast til nyt lovforslag om effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.

Spildevandsanlæg og reglerne om miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

- Formålet med miljøvurdering af **konkrete projekter (VVM)**, jf. miljøvurderingslovens § 1, stk. 2:
 - ”at der under **inddragelse af offentligheden** så tidligt som muligt og **forud for**, at myndigheden træffer **afgørelse** om [...] **projektet**, tages hensyn til [...] **projekters** sandsynlige **væsentlige indvirkning på miljøet**”
- Består af, jf. lovens § 5, nr. 5:
 - a) bygherrens udfærdigelse og fremlæggelse af en **miljøkonsekvensrapport**
 - b) myndighedens gennemførelse af **høringer** af offentligheden og berørte myndigheder
 - c) myndighedens **undersøgelse** af de i miljøkonsekvensrapporten fremlagte oplysninger og eventuelle supplerende oplysninger efter lovens § 20 [...]
 - d) myndighedens **begrundede konklusion** om et projekts væsentlige indvirkninger på miljøet [...]
 - e) indarbejdelse af myndighedens begrundede konklusion i afgørelse om tilladelse efter § 25 (**VVM-tilladelse**) eller en tilladelse efter anden lovgivning, som **erstatte** denne (som f.eks. en **udledningstilladelse** efter miljøbeskyttelseslovens § 28)
- Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 skal altid miljøvurderes (**obligatorisk VVM-pligt**)
- Projekter omfattet af bilag 2 skal kun miljøvurderes, hvis de må forventes at have væsentlig virkning på miljøet (**screeningspligt**). Forudsætter screeningsafgørelse efter lovens § 21.

Reglerne om miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Screeningspligtens omfang og betydning

- **Spildevandsprojekter** omfattet af **obligatorisk VVM-pligt**, jf. miljøvurderingslovens bilag 1:
 - 13. Anlæg til behandling af spildevand med en kapacitet på over 150.000 personækvivalenter som defineret i artikel 2, nr. 6, i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand.
- **Spildevandsprojekter** omfattet af **screeningspligt**, jf. miljøvurderingslovens 2:
 - 10. INFRASTRUKTURPROJEKTER
 - g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
 - 11. ANDRE PROJEKTER
 - c) Rensningsanlæg (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- Omfatter både **rensningsanlæg** og **forsinkelsesbassiner**, jf. MFKN [afgørelse](#) af 17. januar 2019 (j.nr. 18/04756), Ejby Moser II:
 - *”Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at almindelige **rense- og forsinkelsesbassiner** sjældent vil være omfattet af de i miljøvurderingslovens bilag 1 anførte projekttyper. Bassinerne vil derimod ofte være omfattet af en eller flere af de projekttyper, der er anført i lovens bilag 2.*
 - *Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af sagens oplysninger, at det projekt, der er indeholdt i de påklagede **udledningstilladelser**, i hvert fald er omfattet af **miljøvurderingslovens bilag 2, projekttype 10 g**, idet de i tilladelserne indeholdte bassiner skal anlægges med det formål at opstuve vand og dermed **forsinke udledningerne**.”*

- Hvilke krav stiller **vandrammedirektivet** og **indsatsbekendtgørelsen** til **miljøkonsekvensrapporten** og til selve **VVM-tilladelsen** efter miljøvurderingslovens § 25?
 - **Miljøkonsekvensrapporten** skal indeholde de oplysninger, som er nødvendige for at vurdere projektets indvirkning på vandmiljøet i forhold til de kriterier og forpligtelser, der navnlig er fastsat i vandrammedirektivets artikel 4, jf. EU-Domstolens dom af 28. maj 2020, sag C-535/18 Land Nordrhein-Westfalen, præmis 84
 - Medlemsstaterne er efter vandrammedirektivets artikel 4 **forpligtede** til at **nægte** at **godkende** et **enkeltprojekt**, såfremt det kan medføre en **forringelse** af tilstanden for et overfladevandområde, eller når det indebærer risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevand eller et godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand på den i direktivet fastsatte dato, jf. EU-Domstolens dom af 1. juli 2015, sag C-461/13, Weser, præmis 51.
 - Det gælder også ved meddelelsen af en **VVM-tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25**, jf. **indsatsbekendtgørelsens § 8**, helt på samme måde som ved udstedelsen af en udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28
- Vandrammedirektivet har dermed betydning både for **miljøvurderingsprocessen** og for VVM-tilladelsens **indhold**

- Nu suspenderet uddrag fra Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen (afsnit 8.3.2):
 - ”Alle **overfladevandområder**, der **ikke** opfylder **målet** om god kemisk tilstand (EU prioriterede stoffer) og god økologisk tilstand (nationale stoffer) for MFS, forudsættes at opfylde målet med udgangen af anden planperiode (2015-2021), dvs. at der i vandområdeplanerne ikke er anvendt fristforlængelse for målopfyldelse vedr. MFS, jf. dog afsnit 4.3., hvor regionernes screening for jordforureninger omtales.
 - Hvorvidt der for **disse vandområder** kan træffes afgørelse, der medfører en **tilførsel af MFS**, beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. Vurderes påvirkningen at være betydelig, kan der ikke gives tilladelse til påvirkningen. Vurderes påvirkningen at være **ubetydelig**, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen.”

Opfølgning på Horsens-sagen

Opfølgning på Horsens-sagen

MFKN afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Figur 10-6 Oversigt over den kemiske tilstand i Bygholm Å omkring udledningspunkterne fra bassinerne.

Tabel 10-9 Data fra Basisanalysen 2021 – 2027 for Bygholm Å vandområde o10441 – stoffer, som overskrider miljøkvalitetskravene.

Årstal	Stofnavn	Matrice	Koncentration	Miljøkvalitetskrav
2015	Antracen (CAS 120-12-7)	Sediment	0,032 mg/kg TS	0,024 mg/kg TS
2015	Kviksølv og kviksølvforbindelser (CAS 7439-97-6)	Biota	29 µg/kg VV	20 µg/kg VV
2015	Nonylphenoler (CAS 25154-52-3)	Vand	0,37292 µg/l	0,3 µg/l
2015	Kobber (CAS 7440-50-8)	Vand	1,717 µg/l	1,66 µg/l

Miljøkvalitetskrav for kobber på **1,48 µg/l**, jf. MFKN:

- Det generelle kvalitetskrav for kobber i indlandsvand er **1 µg/l** tilføjet den naturlige **baggrundskoncentration**, jf. bekendtgørelse nr. 796 af 13. juni 2023 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, Bilag 2, Del B, afsnit 1 med note 5.
- Det fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet fra den 21. december 2021, at **baggrundsværdien** for kobber i vandløb er **0,48 µg/l**.
- **Tidligere** var baggrundsværdien for kobber i vandløb opgjort til **0,66 µg/l**.

Opfølgning på Horsens-sagen

MFKN afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

- Fra miljøkonsekvensrapporten:
 - *”For kobber er der [...] en kendt middelkoncentration i udløbsvandet fra regnvandsbassinerne, og såfremt koncentrationen for kobber i Tabel 4-5 [stofkoncentrationer i udløbsvandet] fastholdes som baggrundskoncentration i Bygholm Å, vil den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å, og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne resultere i en resulterende koncentration i Bygholm Å på **1,751 µg/l** (ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber) i overensstemmelse med (Tabel 4-5). Dette er et worst-case-scenario, som antager at alt kobber i udløbsvandet bidrager til den opløste fraktion af kobberet i Bygholm Å. [...] Selvom en stigning fra 1,717 til < 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog **overskredet**, som den var som udgangspunktet (målt værdi i 2015 var 1,717 µg/l). [...]*
 - *Som beskrevet, giver udledning af kobber fra bassinerne til Bygholm Å anledning til en forhøjelse af den forekommende koncentration på 2 % i forhold til grænseværdien (1,66 µg/l), og det kan dermed vurderes, at påvirkningen i realiteten vil være så lille, at det kan defineres som en **ikke betydelende** påvirkning, hvorved udledningen kan **accepteres**.”*

Opfølgning på Horsens-sagen

MFKN afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

- **MFKN** (flertallet) udtalte herefter, at EU-Domstolens **praksis om begrebet forringelse** af tilstanden i dommen Land Nordrhein-Westfalen i forhold til en mertilførsel af et forurenende stof til **grundvand**, der allerede overskrider miljøkvalitetskravet for det pågældende stof, **også** kan anvendes i forhold til **overfladevand**:
 - *”Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **forringelse** af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal **forstås** således, at når **miljøkvalitetskravet** for et **forurenende stof allerede** er **overskredet**, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, skal **enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet** anses som en **forringelse af vandområdets tilstand** i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1. Flertallet bemærker, at indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal forstås på samme måde, idet bekendtgørelsen er den danske implementering af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af overfladevand og grundvands tilstand.”*

Opfølgning på Horsens-sagen

MFKN afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

- **MFKN** (flertallet) fandt på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke var i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse af Bygholm Å's økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer:
 - *"Flertallet har lagt vægt på, at **miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet**, at **tilstanden** for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er **ikke-god**, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en **merudledning** af kobber til vandløbet på op til **0,034 µg/l** [fra µg/l 1,717 til 1,751 µg/l] til svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der ikke i sagen er grundlag for at tilsidesætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.*
 - *[...]*
 - *Miljøstyrelsens **vejledning** til indsatsbekendtgørelsen [...] er **ikke** i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen."*
- **MFKN** (flertallet) ophævede og hjemviste sagen til fornyet behandling

Opfølgning på Horsens-sagen

MFKN afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

- Hvad er alternativerne, jf. **MFKN's øvrige bemærkninger**:
 - Horsens Kommune kan ved en fornyet behandling **sikre**, at **projektet ikke** samlet **medfører en mertilførsel af kobber** til vandløbet. Der vil ikke være tale om en samlet mertilførsel af kobber til vandløbet som følge af projektet, hvis det dokumenteres, at tilførslen af kobber gennem vejvand er mindre end den reducere af tilførsel af kobber til vandløbet, som sker gennem andre kilder, herunder f.eks. fra landbrugsjord, eller
 - Horsens Kommune kan efter § 8 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder udpege en **blandingszone** omkring udledningspunkter, hvor miljøkvalitetskravene inden for denne zone kan overskrides. Det forudsætter, at udledningen af forurenende stoffer forinden er nedbragt mest muligt gennem anvendelse af BAT, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og at miljøkvalitetskravene ikke overskrides uden for blandingszonen. Sidstnævnte skal sikres ved beregning efter § 7, stk. 1, jf. stk. 2.
 - Hvis ovenstående ikke er muligt, kan projektet herefter alene tillades under opfyldelse af **fravigelsesbetingelserne i vandrammedirektivets** art. 4, stk. 7. Undtagelsesbestemmelsen er implementeret i miljømålsbekendtgørelsen, hvor det fremgår af § 4, stk. 3, at ministeren efter anmodning fra en myndighed har mulighed for efter en konkret vurdering at træffe afgørelse om, at myndigheden under de omstændigheder og betingelser, som er nævnt i stk. 1 og 2, kan fravige de fastlagte miljømål, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8.

Opfølgning på Horsens-sagen

Miljøstyrelsen suspenderer dele af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet

Efter afgørelse i Miljø- og Fødevareklagenævnet suspenderer Miljøstyrelsen dele af vejledning til indsatsbekendtgørelsen og dele af vejledning om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet.

6. marts 2023

Miljøstyrelsen suspenderer nu dele af vejledningen til indsatsbekendtgørelsen og dele af vejledningen til bekendtgørelsen om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Det har betydning for den vurdering, der skal foretages, når der gives udledningstilladelse, herunder når der udpeges blandingszoner i vandområder, hvor miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer er overskredet.

Suspensionen kommer, efter at Miljø- og Fødevareklagenævnet i en sag har præciseret forståelsen af kravet om, at en udledning af et forurenende stof ikke må medføre en øget koncentration af stoffet i et vandområde, hvor miljøkvalitetskravet i forvejen er overskredet.

Suspensionen gælder, mens Miljøministeriet analyserer Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. Miljøstyrelsen og Miljøministeriet vil være behjælpelige med rådgivning til relevante parter om den nye situation.

Der var i sagen ikke udpeget en blandingszone.

- Ny vejledning til indsatsbekendtgørelsen i [høring](#) den 12. oktober 2023:
- Uddrag af nyt afsnit 8.3.2:
 - ”Ved vurdering af om en udledning forventes at ville medføre en forringelse af berørte vandområders tilstand gælder, at hvis miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, må en ny udledning ikke føre til yderligere overskridelse af miljøkvalitetskravet for det pågældende stof ved en stigning i koncentration af stoffet i det samlede vandområde. Der antages at ske en stigning i koncentrationen, hvis stigningen vil kunne påvises ud fra repræsentative overvågningspunkter i berørte overfladevandområder. [...]
 - Er resultatet af en konkret vurdering, at der ved en udledning vil være risiko for at ske en forringelse af berørte vandområders tilstand, kan forringelsen under ingen omstændigheder tillades som ubetydelig. En udledning vil efter omstændighederne dog ikke i sig selv udgøre en forringelse. [...]
 - Muligheden for at tillade udledninger er ikke ubegrænset, selv om udledning ikke vurderes at ville føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof. [...] Yderligere udledning ved fuld anvendelse af BAT bør som altovervejende udgangspunkt kun ske ved tilsvarende reduktion af andre kilder i det pågældende vandområde, eller i øvrigt ved anvendelse af kompenserende foranstaltninger eller afværgeforanstaltninger, således at effekten af udledningen neutraliseres fuldt ud.”

- Ny **FAQ'er om udledning af visse forurenende stoffer** i [høring](#) den 12. oktober 2023:
- Uddrag af ny FAQ 43:
 - *"For at sikre et tilstrækkeligt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau bør miljømyndigheden kun tillade en koncentrationsstigning på mindst muligt og højst 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav for vand beregnet i **blandingszonens** rand, jf. FAQ 67.*
 - *[...]*
 - *Miljømyndigheden skal derudover ved beregning sikre, at udledningen til vand [...] ikke medfører en stigning i koncentrationen af pågældende stof på et repræsentativt målepunkt. I beregningen skal indgå den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det modtagende overfladevand. Ved vurdering af, om en beregnet stigning i koncentrationen vil være **målbar**, kan miljømyndigheden tage udgangspunkt i, hvad der kan måles med de ved overvågning af overfladevand almindeligt anvendte analysemetoder, der opfylder kravene til analysemetoder for kemisk analyse og kontrol ved overvågning af overfladevand, sediment og biota som fastsat i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger."*

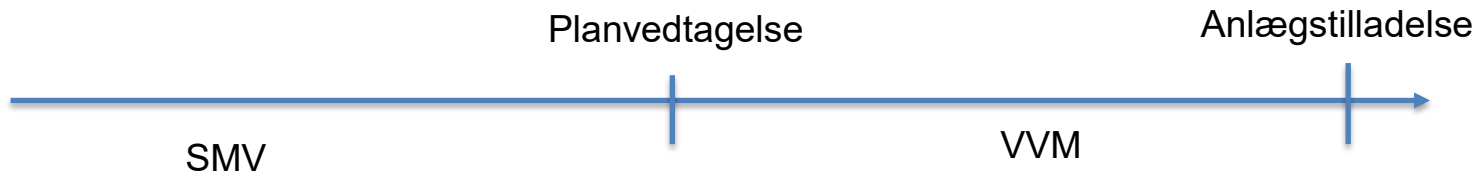
- Forsøg på sammenfatning af Miljøstyrelsens høringsudkast til ny vejledning mv.:
 - Enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en **forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i Horsens-sagen,
 - Dog kun hvis stigningen er **målbar**, dvs. kan påvises ud fra **repræsentative overvågningspunkter** med almindeligt anvendte **analysemetoder**, uden for en **blandingszone**.
 - Udledning til områder, hvor kvalitetskravet er overskredet allerede, bør som altovervejende udgangspunkt herudover kun ske ved **tilsvarende reduktion** af andre kilder, dvs. **uanset** om en stigning er **målbar** eller ej.

Praksis om miljøvurdering af planer og
programmer (SVM) i forhold til spildevandsplaner
mv.

Regler om miljøvurdering af planer og programmer (SMV)

- Miljøvurdering af **planer og programmer (SMV)**, jf. miljøvurderingslovens kapitel 4:
- Skal **altid** gennemføres inden vedtagelsen af planer og programmer, der:
 - fastlægger **rammerne** for fremtidige anlægstilladelser til **projekter** omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2 (dvs. de potentielt VVM-pligtige projekter), *eller*
 - medfører krav om **konsekvensvurdering** efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.
- Planer og programmer, der kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer, eller som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser i øvrigt (dvs. uden for bilag 1 og 2), skal miljøvurderes, hvis de vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet (**miljøscreening**).

Reglerne om miljøvurdering af planer og programmer (SMV)

Miljøvurdering af spildevandsplaner

- **Spildevandsplaner** eller tillæg hertil, der fastlægger rammerne for udledningstilladelser til rensningsanlæg og forsinkelsesbassiner, er **obligatorisk miljøvurderingspligtige** efter SMV-reglerne (eller screeningspligtige, hvis de kun fastlægger kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan mv.)
- Vedtagelse af **selve spildevandsplanen** kan **ikke påklages**, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3
 - Men **screeningsafgørelsen** eller **miljøvurderingen** kan påklages, for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. miljøvurderingslovens § 48, stk. 4
- **Husk** at offentliggøre screeningsafgørelsen med tilhørende klagevejledning, så klagefristen bringes til at løbe
- Se (til skræk og advarsel) Miljø- og Fødevareklagenævnets [afgørelse](#) af 20. december 2023 (sag 22/0347):
 - Frederikshavn Kommune vedtog den 22. juni 2010 en forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer (**restaurationsforskriften**) i medfør af miljøaktivitetsbekendtgørelsen
 - Der blev hverken i forbindelse med vedtagelsen eller de to senere revideringer foretaget en vurdering efter reglerne i miljøvurderingsloven.
 - Nævnet fandt, at restaurationsforskriften fastlagde en betydningsfuld helhed af kriterier og fremgangsmåder for, at restaurationer i Frederikshavn Kommune kunne opnå tilladelse og etableres, og derfor skulle have været **miljøscreenet**
 - Nævnet ophævede derfor kommunens indirekte afgørelse om, at forskriften ikke var omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven

- Krav til miljørapporten, jf. miljøvurderingslovens § 12, stk. 2:
 - *”Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, som med **rimelighed** kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder og til, **hvor detaljeret** planen eller programmet er, hvad planen eller programmet indeholder, **på hvilket trin i et beslutningsforløb** planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold **vurderes bedre** på et **andet trin** i det pågældende forløb.”*
- **MFKN** ses fortsat ikke at have taget stilling til **miljøvurdering** af spildevandsplaner
- Se fra praksis om **miljøvurdering** efter **planloven** derimod **PKN** afgørelse af 7. oktober 2021 (j.nr. 19/01600) om plangrundlaget for etablering af et datacenter ved Esbjerg, hvor areal til regnvandsbassiner var udlagt i lokalplanen for at mindske risikoen for hydraulisk overbelastning af de to vandløb Kvaglund Bæk og nedstrøms Spangsbjerg Møllebæk, som allerede var hydraulisk overbelastet under regn:
 - *”Planklagenævnet finder på den baggrund, at kommunen i miljørapporten i **tilstrækkelig grad**, set i lyset af planernes detaljeringsgrad, har belyst miljøpåvirkningerne ved realiseringen af planerne for Kvaglund Bæk tilstrækkeligt set i forhold til, at **de nærmere detailkrav til udledning af overfladevand vil blive håndteret i udledningstilladelsen**. Nævnet finder således, at miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering er opfyldt i relation til overfladevand.”*

- Miljø- og Fødevarerklagenævnets [afgørelse](#) af 18. januar 2024 (sag 20/12451):
- **Fanø kommune** traf den 5. juni 2019 **screeningsafgørelse** i medfør af miljøvurderingslovens § 10 afgørelse om, at spildevandsplan 2020-2029 ikke var omfattet af krav om miljøvurdering.
- Spildevandsplanens **indhold**:
 - Ca. 300 forbrugssteder skal kloakeres
 - Der skal i den forbindelse nedlægges nedsivningsanlæg, der har til formål at rense spildevandet.
 - Endvidere planlægges for vedligeholdelse og drift af eksisterende kloakanlæg.
- Kommunen vurderede, at planen fastlagde rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, men (kun) fastlagde anvendelsen af **mindre områder på lokalt plan** eller angav **mindre ændringer** i sådanne planer eller programmer, hvorfor planen kun var screeningspligtig efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2.
- Kommunen vurderede derpå, at spildevandsplanen **ikke** havde en **væsentlig indvirkning** på miljøet:
 - Tiltagene ville have en gavnlig effekt på vandmiljøet og badevandskvaliteten
 - Spildevandsplanen ville desuden ikke påvirke naturområder, herunder Natura 2000-områder, væsentligt.
 - Mertilledningen fra kloakering af 250 sommerhuse kunne rummes inden for aftalen med [V1], Esbjerg Kommune og den udledningstilladelse som Esbjerg Kommunes Renseanlæg Øst havde

- Miljø- og Fødevareklagenævnets [afgørelse](#) af 18. januar 2024 (sag 20/12451):
- Nævnet **ophævede** kommunens afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling:
 - Planen fastlægger **ikke** anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller angiver mindre ændringer. Spildevandsplanen er således ikke omfattet af § 8, stk. 2, nr. 1 i miljøvurderingsloven
 - Planen skal derfor **miljøvurderes**.
- Omfattet af **bilag 2**, idet:
 - Miljøvurderingslovens bilag 2 indeholder punktet 11, litra c, der omhandler **rensningsanlæg**
 - Punkt 13, litra a, omhandler **ændringer** eller **udvidelser** af **projekter i bilag 1 eller 2**, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - *”Spildevandsplanen indebærer, at ca. 300 forbrugssteder skal kloakeres, og at der i den forbindelse skal nedlægges nedsivningsanlæg, der har til formål at rense spildevandet. Herudover planlægges der for vedligeholdelse og drift af eksisterende kloakanlæg.”*
- Dvs. projekter for kloakering og forbedret spildevandsrensning i det åbne land anses enten for ændringer af eksisterende (fælles) renseanlæg eller for renseanlæg i sig selv, herunder i form af nedsivningsanlæg, og er derfor omfattet af bilag 2

- Planklagenævnets [afgørelse](#) af 30. maj 2023 (sag 22/07656):
- Nævnet gav ikke medhold i klage over **Favrskov Kommunes** afgørelse af 29. marts 2022 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 409, Boligområde i Lading nord, og kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021-32 (screeningsafgørelse):
 - ”Planklagenævnet konstaterer indledningsvist, at det fremgår af sagens oplysninger, at den naturlige afvanding af planområdet – herunder **udledning af overfladevand** – vil ske via Elhøj og Lading Bæk til Lading Sø, som i vandområdeplanen har en **målsætning om god økologisk tilstand**. Det fremgår i den forbindelse af basisanalysen for vandområdeplanerne 2021-2027, at søen i dag har en moderat økologisk tilstand og en god eller høj økologisk tilstand målt på makrofytter, fytoplankton og fisk.
 - Nævnet lægger desuden på baggrund af oplysningerne i screeningsskemaet og lokalplanens redegørelse til grund, at søen er **sårbar** over for udledning af fosfor, og at selv en mindre ændring i tilførsel af fosfor kan ændre søens mulighed for målopfyldelse. Nævnet bemærker, at det fremgår af miljøvurderingen af rammebestemmelserne for området i kommuneplan 2021, at udledning af overfladevand fra rammeområdet til Lading Sø er kritisk. Videre fremgår det, at tilførsel af fosfor til søen vil være en væsentlig negativ miljøpåvirkning, og at det nærmere skal vurderes, om det er muligt at etablere et boligområde i forhold til udledning af fosforholdigt overfladevand til søen.
 - Nævnet konstaterer desuden, at kommunen i planforslagene har valgt at indarbejde en **række tiltag**, herunder flere regnvandsbassiner, som skal forsinke udledningen til de nærliggende vandløb og Lading Sø.”

- Planklagenævnets [afgørelse](#) af 30. maj 2023 (sag 22/07656):
- Nævnet gav ikke medhold i klage over **Favrskov Kommunes** afgørelse af 29. marts 2022 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 409, Boligområde i Lading nord, og kommuneplantillæg nr. 4 til kommuneplan 2021-32 (screeningsafgørelse):
 - ”Planklagenævnet finder, at det **som udgangspunkt** må udløse en **pligt** for kommunen til at gennemføre en **miljøvurdering**, hvis en lokalplan forudsætter afvanding til en målsat vandforekomst, og hvor en indledende vurdering af udledningen viser, at realisering af planen vil kunne vanskeliggøre målopfyldelse, såfremt der ikke gennemføres afværgende tiltag. Planen må i sådanne tilfælde efter nævnets opfattelse forventes at ville medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2.
 - Planklagenævnet finder imidlertid, at der ikke i den konkrete sag er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planforslagene ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.
 - Nævnet lægger herved navnlig vægt på, at kommunen i miljøscreeningen har foretaget en vurdering af konsekvenserne ved udledning af overfladevand fra planområdet, herunder i forhold til målsatte vandløb og søer. Kommunen har herunder foretaget **konkrete beregninger** i forhold til udledning af fosfor og kvælstof til Lading Sø, som viser, at anvendelsesændringen fra dyrket landbrugsjord til boligområde, samlet set vil medføre en **reduktion** af udledningen af fosfor og kvælstof til søen. Kommunen har på den baggrund vurderet, at realisering af lokalplanen ikke vil medføre en forringelse af tilstanden i Lading Sø eller hindre fremtidig målopfyldelse i søen.”

- Planklagenævnets [afgørelse](#) af 17. januar 2024 (sag 23/00171):
- Nævnet gav ikke medhold i klage over **Slagelse Kommunes** afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 1278, og kommuneplantillæg nr. 16, dagligvarebutik og boligområde ved Ndr. Ringgade, Slagelse (screeningsafgørelse):
 - ”Planklagenævnet konstaterer indledningsvist, at det fremgår af sagens oplysninger, at **udledning af overfladevand** til vandløb og søer skal ske via **regnvandsbassiner**, der kobles på det eksisterende kloaknet, der sammen med spildevand ledes til et renseanlæg.
 - Nævnet bemærker samtidig, at lokalplanen indeholder en redegørelse for håndtering af overfladevand og afledning til kloak, herunder et **krav** om, at regnvand skal **forsinkes** inden det udledes til kloak, og at udledning til vandløb, søer og hav kræver en forudgående udledningstilladelse. Nævnet bemærker endvidere, at det fremgår af screeningsskemaet, at kommunen har vurderet, at planforslagene ikke vil medføre en væsentlig påvirkning i forhold til håndtering af overfladevand og spildevand.
 - Planklagenævnet finder, at det **som udgangspunkt** må udløse en pligt for kommunen til at gennemføre en **miljøvurdering**, hvis en lokalplan forudsætter afvanding til en **målsat vandforekomst**, og hvor en indledende vurdering af udledningen viser, at realisering af planen vil kunne vanskeliggøre målopfyldelse, såfremt der ikke gennemføres afværgende tiltag. Planen må i sådanne tilfælde efter nævnets opfattelse forventes at ville medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2.”

- Planklagenævnets [afgørelse](#) af 17. januar 2024 (sag 23/00171):
- Nævnet gav ikke medhold i klage over **Slagelse Kommunes** afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 1278, og kommuneplantillæg nr. 16, dagligvarebutik og boligområde ved Ndr. Ringgade, Slagelse (screeningsafgørelse):
 - ”Planklagenævnet finder imidlertid, at der ikke i den konkrete sag er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planforslagene ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.
 - Nævnet lægger herved navnlig vægt på, at lokalplanen **ikke** forudsætter udledning af overfladevand og spildevand fra planområdet **direkte** til **målsatte vandløb og søer**.
 - Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til håndtering af overfladevand og spildevand i forbindelse med miljøscreeningen, og at kommunen ikke har været forpligtet til at foretage en vurdering af, hvorvidt udledning af vand fra rensesanlæg til vandløb vil medføre en forringelse af tilstanden eller hindre fremtidig målopfyldelse i recipienten. Nævnet lægger herved vægt på, at **udledning** af vand fra **planområdet** er **reguleret af rensningsanlæggets udledningstilladelse**. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af sagens oplysninger, at kommunen har vurderet, at **udledning** fra planområde **kan håndteres inden for denne tilladelse**.”

- Sammenfattende om Planklagenævnets praksis:
 - Begge afgørelser er truffet **efter** Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i **Horsens-sagen**
 - Navnlig sagen fra Favrskov Kommune omhandler et lokalplanforslag, hvor udledning af tag- og overfladevand sker direkte til et målsat vandområde fra bassiner inden for lokalplanområdet, og hvor vurderingen endvidere baseres på en samtidig reduktion fra landbrugsarealer
 - Overførsel af Planklagenævnets praksis til spildevandsplanområdet forudsætter dog under alle omstændigheder, at den konkrete spildevandsplan omhandler et mindre område på lokalt plan og derfor kun er screeningspligtig, hvilket ikke var tilfælde med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om Fanø Kommune

Udkast til nyt lovforslag om effektivisering af
sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og
Fødevarerklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.

Udkast til nyt lovforslag om effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

- Offentliggjort i [høring](#) af Nævnenes Hus den 22. januar 2024.
- Jf. også anbefalingerne fra NEKST [offentliggjort](#) den 26. februar 2024:

6: Effektiv proces i klagesagsbehandlingen

6.1: Frister for endelige klager og oplysninger

6.2: Direkte og transparent kommunikation ved behandling af klager

6.3: Fokus på klagen, ikke sagen

Udkast til nyt lovforslag om effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

- Vedrører både Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet, men **kun i relation til VE-projekter**:
 - Hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, skal nævnet **begrænse** sin **prøvelse** til de forhold, der er klaget over.
 - Nævnet foretager i sådanne sager en prøvelse af klagens retlige spørgsmål.
- Fra bemærkningerne:
 - *”Nævnet vil dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnet således ikke i deres prøvelse se bort fra åbenbare og væsentlige brud på EU-retten eller forvaltningsretlige garantiforskrifter.”*

Udkast til nyt lovforslag om effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

- Vedrører både Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet **generelt, herunder spildevandsområdet**:
 - Nævnet kan fastsætte en **frist** for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen.
 - Nævnet **afviser** en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.
 - Nævnet kan fastsætte **frister** for afgivelse af **udtalelser**, fremlæggelse af **oplysninger** mv. fra sagens **parter**, øvrige berørte **myndigheder**, eksterne **sagkyndige** mv. til brug for sagens behandling. Nævnet **afviser** en klage, hvis **klager** ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.
 - Nævnet kan beslutte, at **klager** ikke kan fremsætte **yderligere klagepunkter**, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er **tilstrækkeligt oplyst** til at træffe afgørelse.
 - En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

ESG

Introduktion til ESG

Hvad er ESG?

- **Environment**
 - Miljø- og klimamæssige forhold – fx CO₂-udledninger
 - **Social**
 - Sociale forhold fx arbejdsforhold, samt påvirkning på det øvrige samfund
 - **Governance**
 - Virksomhedsadfærd, fx whistleblower-beskyttelse, korruption mv.
- CSRD-lovgivning
 - Corporate Sustainability Reporting Directive
 - De største virksomheder skal rapportere efter nogle bestemte standarder – E – S – G
 - ESRS (European Sustainability Reporting Standards)

Introduktion til ESG

Miniparlør

- Er det det nye GDPR?
- En fælles standard for ”bæredygtighed”.
- Hindre *greenwashing*
- Rapporteringskrav på ikke-finansielle data
- Miljø/klima, sociale forhold og virksomhedsadfærd
- Kun direkte forpligtende for helt store selskaber
 - MEN: man kan blive ”forpligtet” som en del af værdikæden
 - Så derfor: øget dataudveksling i værdi- og forsyningskæder
- I Danmark er det regnskabsklasse ”store C” og D
- Hvordan opdeler man sin udledning – og hvad har man kontrol over?
 - Scope 1 – 2 – 3

Hvornår er man underlagt?

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Børsnoterede selskaber og statslige aktieselskaber > 500 ansatte						
Store virksomheder (> 250 ansatte)*						
Børsnoterede SMV'er						

Frivillig ordning for SMV'er udarbejdes senere

*2 af følgende kriterier: >250 ansatte, balancesum på 20 mio euro eller omsætning på 40 mio euro

2 generelle standarder

ESRS 1: Generelle krav

ESRS 2: Generelle oplysninger

E – Miljø og klima

Klimaforandringer
Forurening
Vand og marineliv
Biodiversitet og økosystemer
Cirkulær økonomi

S – Sociale faktorer

Egen arbejdsstyrke
Arbejdstagere i værdikæden
Berørte samfund
Forbrugere og slutbrugere

G – Governance

Virksomhedens adfærd

ESRS 1 – Generelle krav

- Generelle krav til bæredygtighedsrapporten – ledelsesberetning i årsrapporten
- Vurdering af væsentlige bæredygtighedsområder
 - Dobbelt væsentlighedsvurdering:
 1. Egen indvirkning på andre
 2. Andres indvirkning på virksomheden selv
- Hvilke områder skal virksomheden rapportere om?
 - Områder som har stor indvirkning på mennesker, miljø og finansiell betydning
 - Positive/negative
 - Aktuelle/forventede
- For hver af de væsentlige bæredygtighedsområder identificeres
 - "Impact, risks and opportunities"

ESRS 2 – Generelle oplysninger

- Arbejdet med bæredygtighed inden for:
 - Miljø/klima
 - Sociale forhold
 - Virksomhedsadfærd
- Udover væsentlighedsvurderingen i ESRS1, skal rapporten indeholde beskrivelse af
 - Bæredygtighedsstrategi
 - Virksomhedens mål – og metode
 - Værdikæde
 - Vigtige interessenter samt ledelsen

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

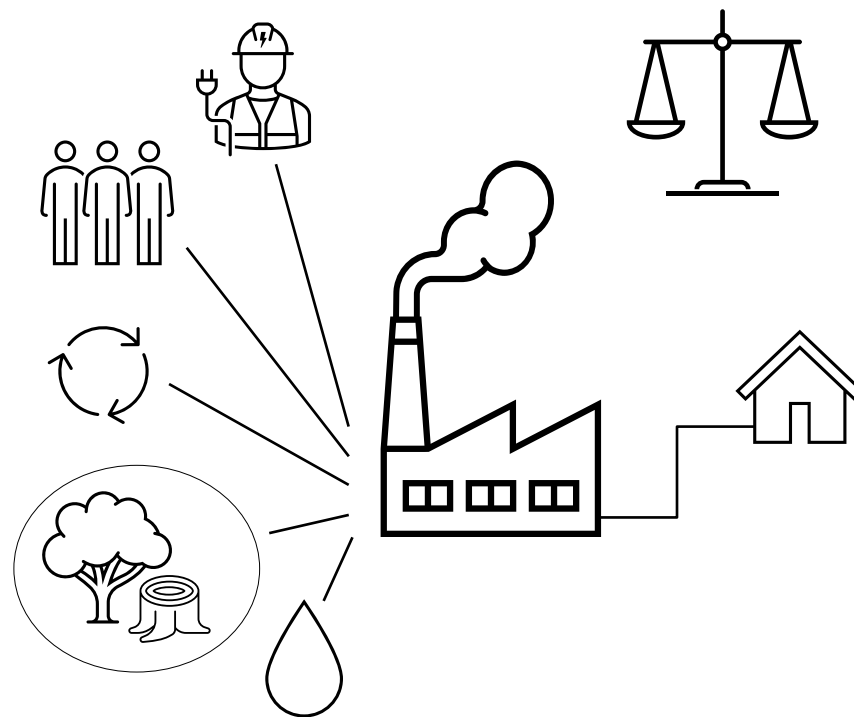

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

Advokatfirmaet
energi & miljø

E1 Klimaforandringer

E2 Forurening

E3 Vand- og havmiljø

E4 Biodiversitet og økosystemer

E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi

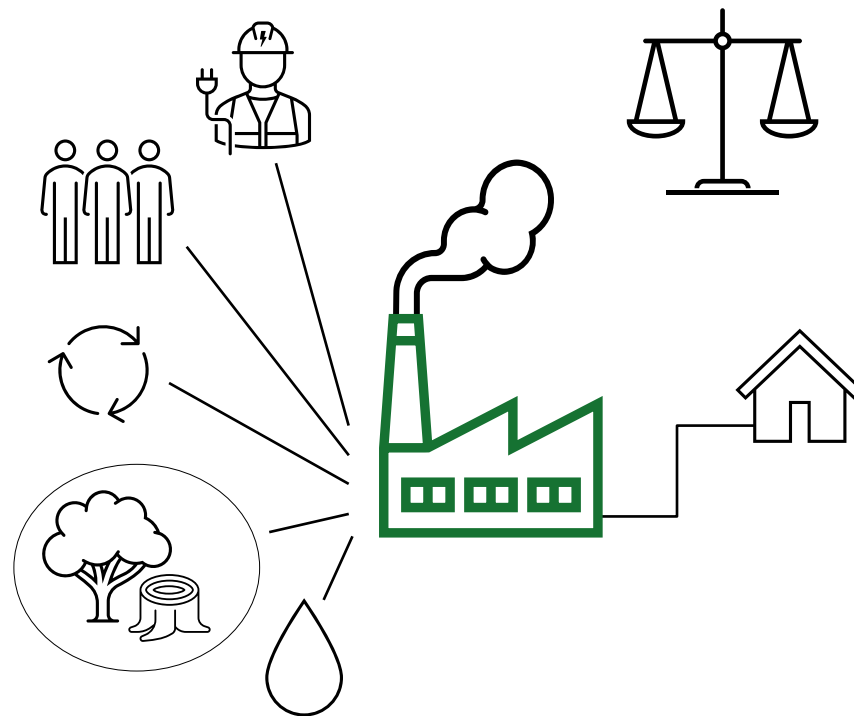
S1 Egen arbejdsstyrke

S2 Arbejdstagere i værdikæden

S3 Berørte samfund

S4 Forbrugere og slutforbrugere

G1 God forretningsledelse

Samlet CO2-udledning i scopes 1-3 og forholdet
her imellem
Energiforbrug

De forskellige "scopes" i forhold til udledninger

Scope 1

- **Direkte** udledninger fra virksomheden selv
- Noget virksomheden selv kontrollerer

Scope 2

- **Indirekte** udledninger til indkøb af energi købt af og produceret uden for virksomheden, men forbrugt af virksomheden selv
- Noget virksomheden ikke selv kontrollerer

Scope 3

- **Indirekte** udledninger fra værdi-/forsyningskæden
- Vil oftest udgøre ml. 75-95 % af en almindelig virksomheds samlede udledninger
- Noget virksomheden ikke selv kontrollerer

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening**
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Forurening af luft
Brug af kemiske stoffer

Advokatfirmaet
energi & miljø

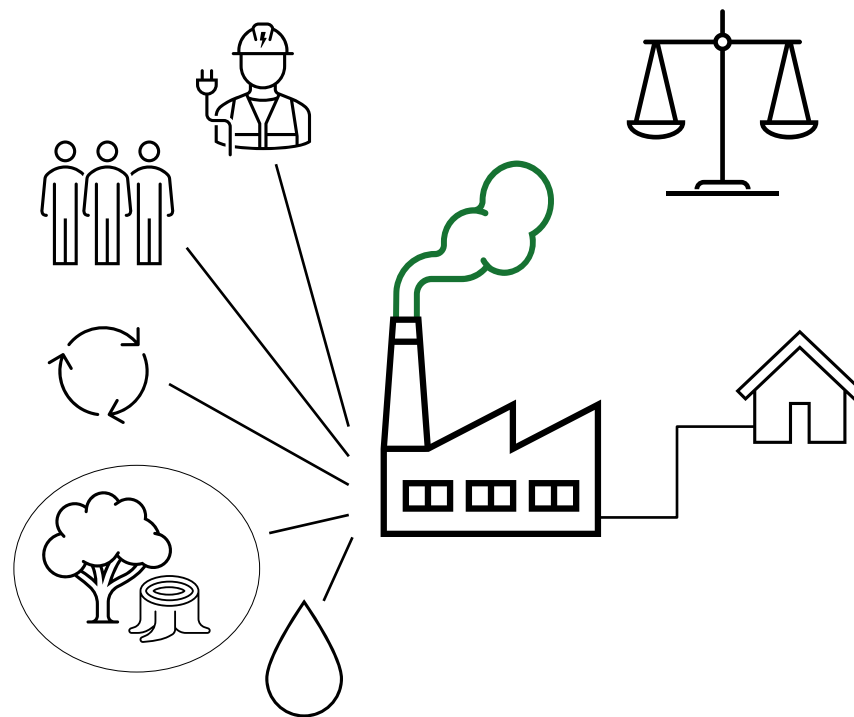

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø**
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Vandforbruget – hvilke rensedmidler bruges?
Udnyttelse af havressourcer
Spildevandsudledning

Advokatfirmaet
energi & miljø

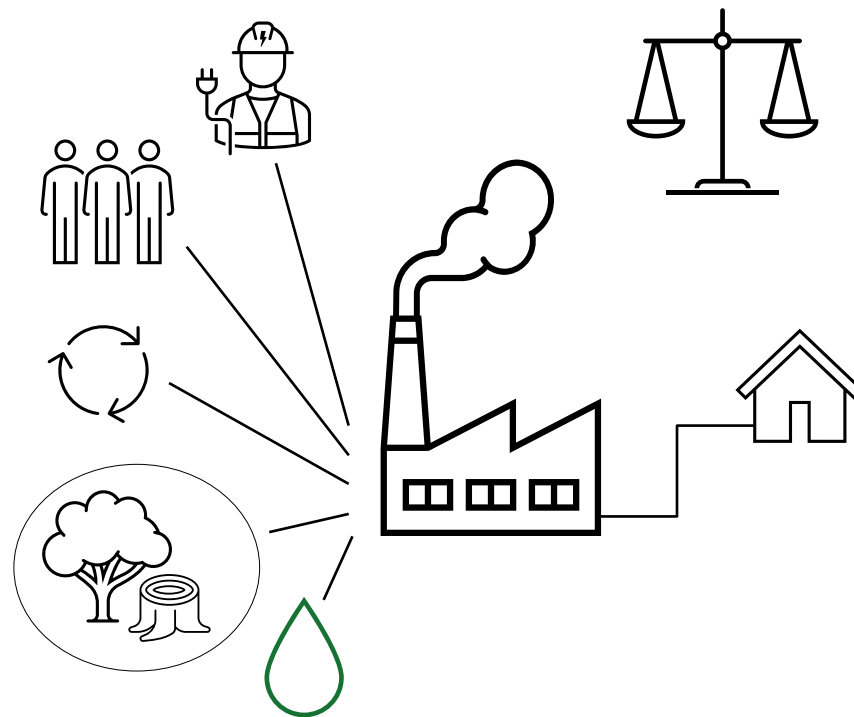

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer**
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Indvirkningen på biodiversiteten – fx ved anlægs- og ledningsarbejder

Ændringer i arealanvendelse

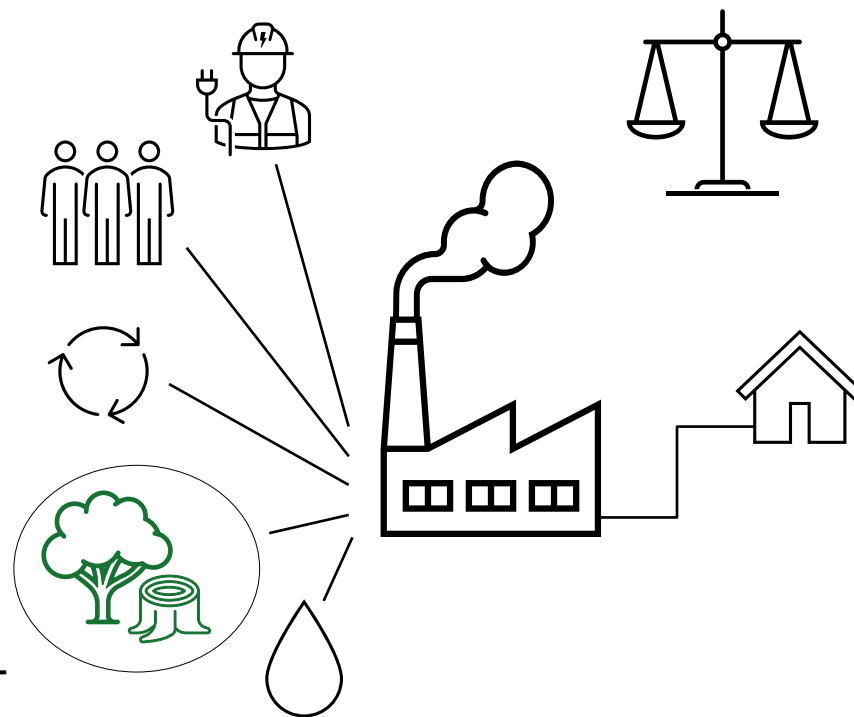

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi**
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Ressourceforbrug

Holdbarhed af produkter – genbrug mv

Affald

Advokatfirmaet
energi & miljø

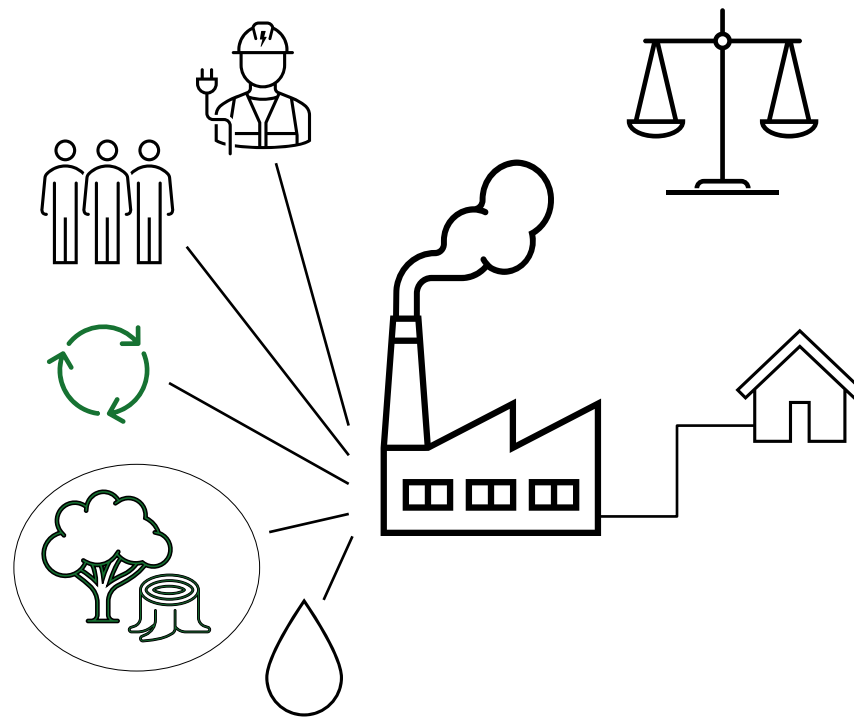

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke**
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Arbejdstid, sikkerhed, løn, work-life balance, ligestilling, inklusion – børnearbejde
Eksempelvis overholdelse af korrekt arbejdstid ved vagtordninger og sikkerhed ved håndtering af kemikalier

Advokatfirmaet
energi & miljø

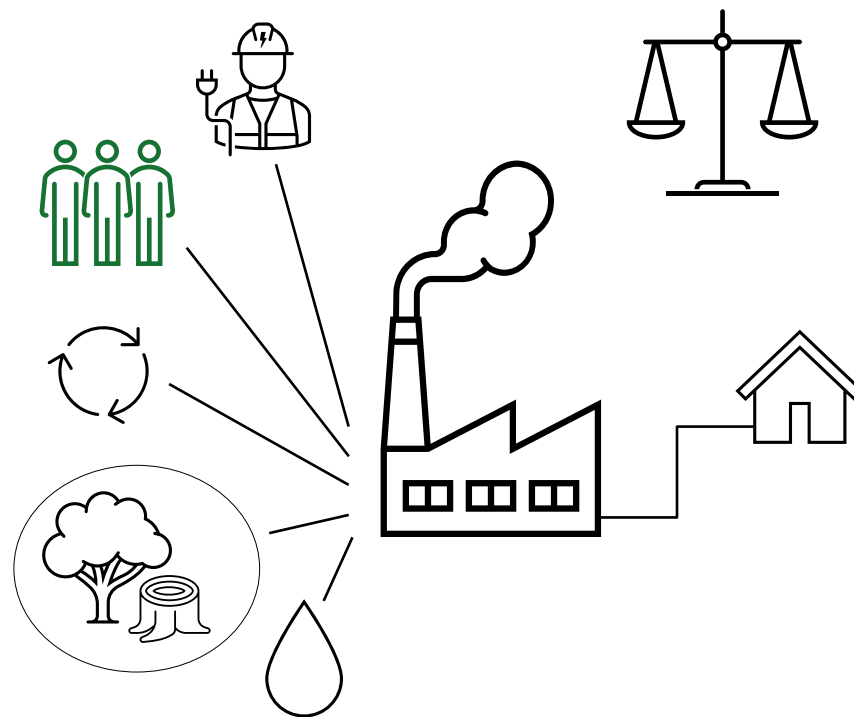

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden**
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Sikring af gode arbejdsforhold ved sine underleverandører, fx entreprenører

Advokatfirmaet
energi & miljø

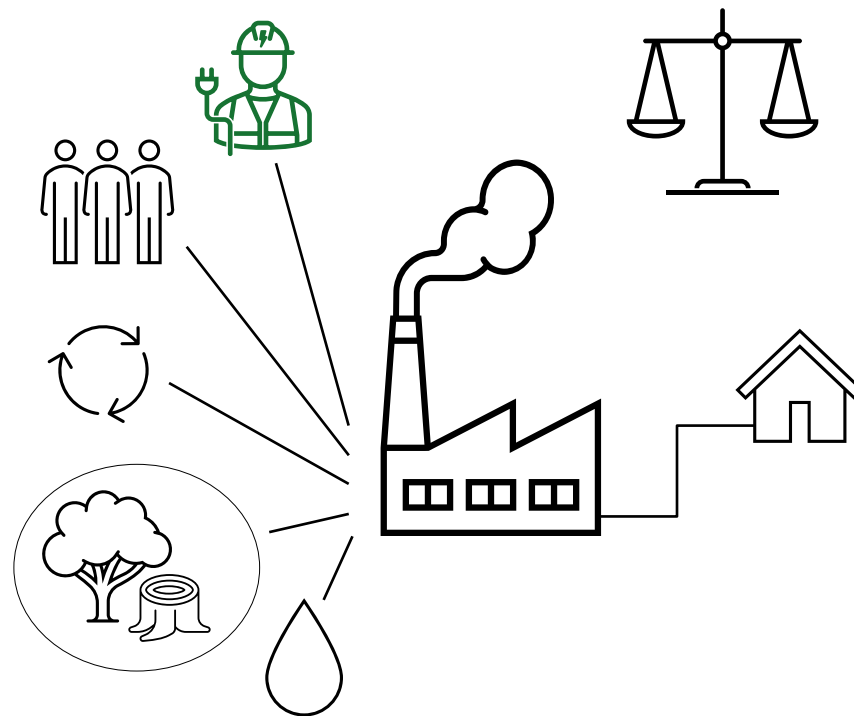

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund**
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse

Hvad er virksomhedens indvirkning på det samfund, som virksomheden er en del af?
Fx ved ekspropriation og håndtering af ledninger på fremmed grund

Advokatfirmaet
energi & miljø

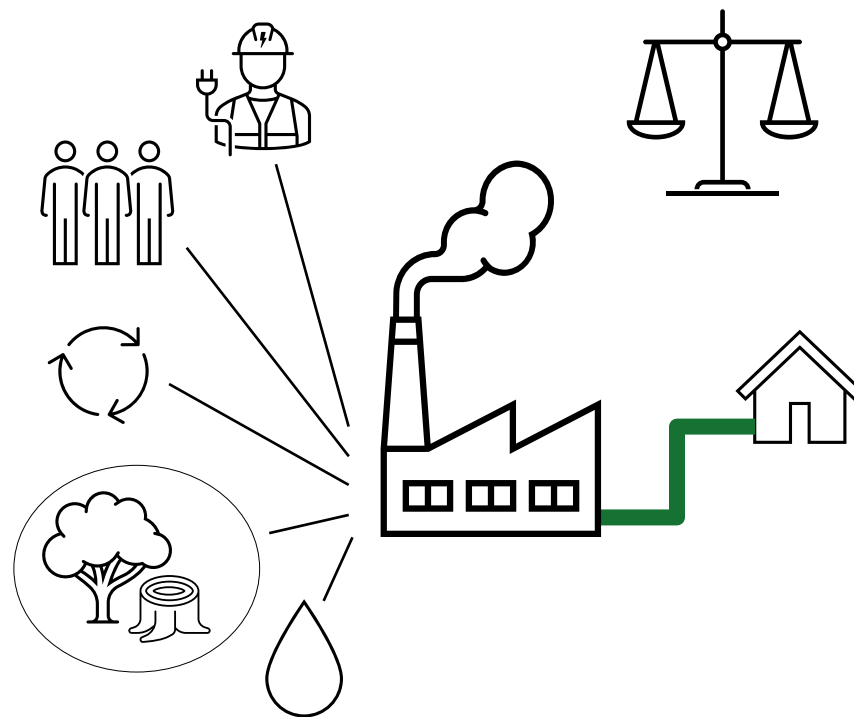

Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere**
- G1 God forretningsledelse

Hvad er virksomhedens betydning for den måde forbrugere og slutbrugere oplever servicen på?
Fx overholdelse af lovgivning om korrekt afregning for forbrug

Advokatfirmaet
energi & miljø

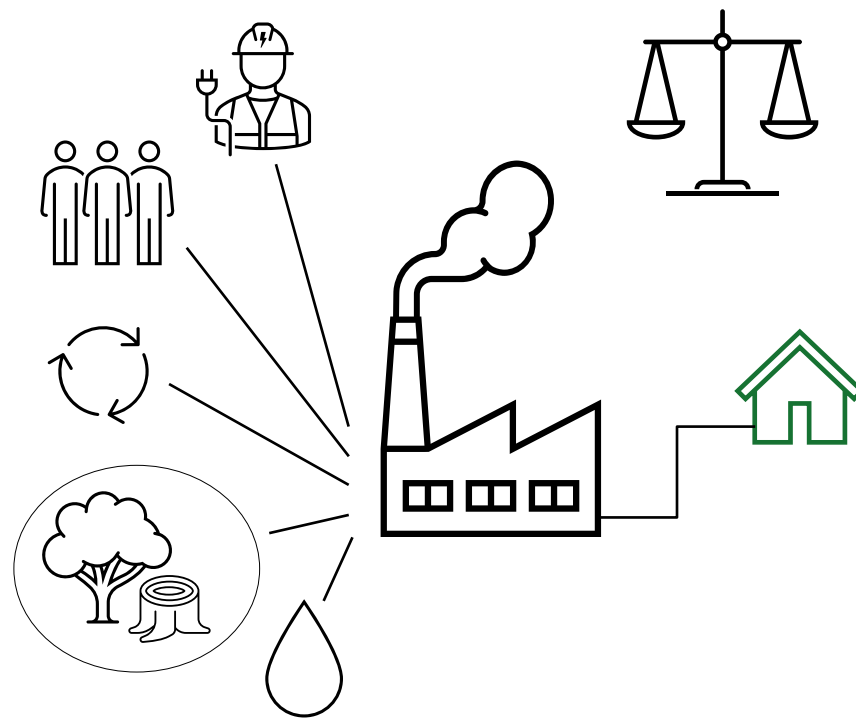

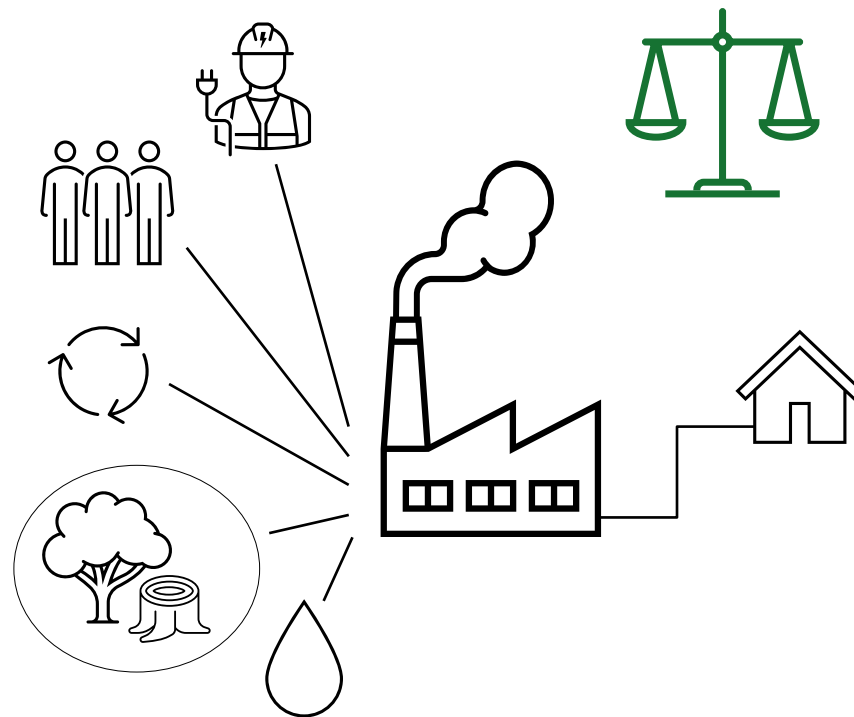
Illustration af spildevandsforsyning

Hvem er 'Spildevand A/S'?

- E1 Klimaforandringer
- E2 Forurening
- E3 Vand- og havmiljø
- E4 Biodiversitet og økosystemer
- E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
- S1 Egen arbejdsstyrke
- S2 Arbejdstagere i værdikæden
- S3 Berørte samfund
- S4 Forbrugere og slutforbrugere
- G1 God forretningsledelse**

Whistleblower-ordninger mv

Advokatfirmaet
energi & miljø

Opsamling

Hvad har det egentlig af betydning for jer?

- Nogle vandselskaber er omfattet allerede
- Jeres kunder, samarbejdspartnere mv. kan være omfattet
 - Derfor vil de måske gerne have oplysninger fra førnævnte parametre fra jer.
- På grund af forsynings- og tilslutningspligten kan spildevandsselskaber ikke direkte udelukkes som leverandører fra andre ESG-omfattede virksomheder – men spildevandsselskabers eget ESG-regnskab derimod.
 - Det betyder også, at ESG-regnskabet på sigt kan få betydning for finansiering
- En grundig overvejelse af virksomhedens indvirkning på E, S og G-områderne
- En grundig overvejelse af virksomhedens øvrige forhold af betydning for bæredygtighed

Klimatilpasning

Omkostningsbekendtgørelsens omfang

- Bekendtgørelsen angår takstfinansiering af
 1. Spildevandsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til spildevandsselskabets håndtering af tag- og overfladevand.
 2. Spildevandsselskabers omkostninger til aftaler med andre parter om etablering eller drift af spildevandsanlæg eller andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand
- Reglerne vedrører overordnet, hvilke omkostninger spildevandsselskaber lovligt kan takstfinansiere i forbindelse med projekter i henhold til betalingsloven, dvs., hvilke omkostninger selskabet må indregne i bidragene efter lovens § 1, stk. 4.

- Omkostningsbekendtgørelsen indeholder overordnet fire elementer eller krav:
 - Serviceniveau: Serviceniveauet for klimatilpasningsprojekter skal følge reglerne for fastsættelse af serviceniveau serviceniveaubekendtgørelsen.
 - Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet: Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav dokumentere, at løsninger er omkostningseffektive for selskabet og dermed forbrugerne.
 - Aftale: Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav indgå en skriftlig aftale, som indeholder bestemte punkter, med andre parter.
 - Omkostningsfordeling: Omkostningerne for projekter omfattet af dette krav skal fordeles mellem selskab og andre parter efter nytte.

Omkostningsbekendtgørelsen

Formål

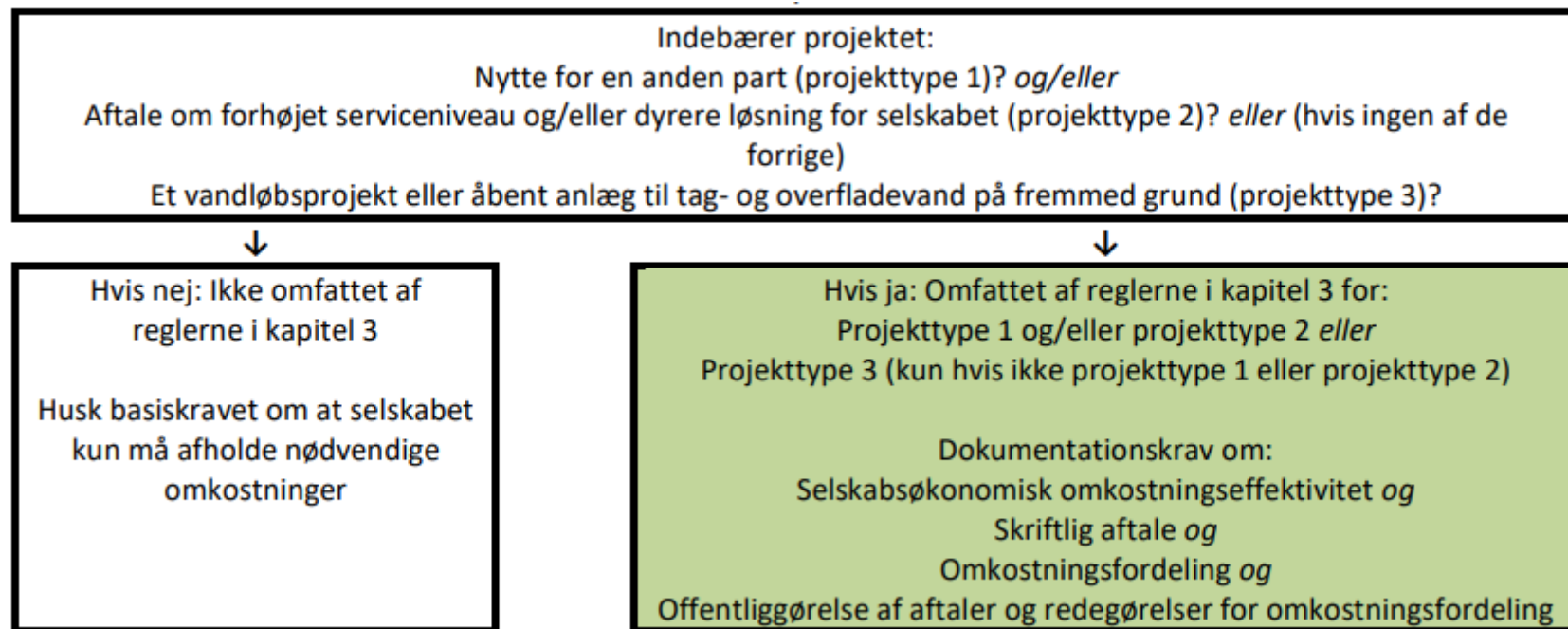
Krav om:	Service-niveau	Omkostnings-fordeling	Aftale	Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet
Projekter omfattet af kapitel 2 - Klimatilpasningsprojekter:				
Der hæver det faktiske serviceniveau	X			X
Ny kloakering for tag- og overfladevand	X			X
Der reducerer skadesomkostninger fra tag- og overfladevand	X			X
Projekter omfattet af kapitel 3 - Projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt:				
Type 1: Med nytte for andre parter		X	X	X
Type 2: Med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsning		X	X	X
Type 3: I vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund		X	X	X
Projekter ikke omfattet af <i>hverken</i> kapitel 2 <i>eller</i> kapitel 3:				
Ikke omfattet af omkostningsbekendtgørelsens regler				

- Projekter med andre parter:
 1. Projekter om etablering eller drift af anlæg, som *både har nytte for selskabet og en eller flere andre parter*, uanset om anlægget ejes af helt eller delvist af selskabet eller den eller de andre parter.
 2. Projekter på grundlag af aftaler, hvor selskabet mod betaling forpligter sig til at *etablere og opretholde et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand* end det, selskabet er forpligtet til, eller at *selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver*.
 3. *Projekter i vandløb*, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, og projekter om etablering eller anvendelse af *åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund*, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, uanset om anlægget ejes helt eller delvist af selskabet, eller det ejes af andre

Omkostningsbekendtgørelsen

Projekter med andre parter

- Procesdiagram fra Energistyrelsens vejledning:

- Kapitel 3 – *Spildevandsforsyningsselskabers projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt*
 - Vær opmærksom på, at bestemmelserne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3 – trods kapitlets overskrift – har et særdeles vidt anvendelsesområde.
 - Ikke begrænset til klimatilpasning
 - Kun projekttype 3-projekter er begrænset til tag- og overfladevand.
 - EX: bassinanlæg på privat grund (projekttype 3).

Omkostningsbekendtgørelsen

Afgrænsning overfor kommunernes kompetence i forbindelse med spildevandsplanlægningen

- Miljøstyrelsens vejledende udtalelse til Ballerup Kommune af 19. december 2023:
 - Henvendelsen drejer sig om rækkevidden af § 32 b, stk. 2, 1. pkt. i miljøbeskyttelsesloven og mere specifikt om rammerne for kommunens ret til at fastsætte krav til (nye) spildevandsanlæg ctr. betalingslovens nødvendighedskrav og omkostningsbekendtgørelsens udmøntning heraf.
 - Spørgsmål: Er krav til ledningsanlæg mv., der er stillet lovligt i spildevandsplanen, bindende for spildevandsselskabet i henhold til ordlyden af miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 2, 1. pkt.
 - Ex: Kan stilles krav i spildevandsplanen om regnvandsbassin med vådt vandspejl, eller at regnvandssystem skal føres på overfladen i åbne render?

- Miljøstyrelsens besvarelse:
 - *I forhold til § 32 b, stk. 2, 1. pkt. i miljøbeskyttelsesloven blev "ledningsnet" tilføjet i 2015. Det er dog hverken i miljøbeskyttelsesloven eller spildevandsbekendtgørelsen defineret, hvad der forstås ved ledningsnet, og miljøbeskyttelsesloven benytter udelukkende begrebet i § 32 b, stk. 2, 1. pkt., hvilket antyder at ledningsnet må forstås som et selvstændigt begreb.*
 - *Det fremgår yderligere af forarbejderne til § 32, stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven, at formålet med ændringen var at præcisere adskillelsen af myndighed og drift mellem kommunen og spildevandsforsyningsselskabet, så de kommunale spildevandsplaner ikke længere skulle indeholde forhold af fx driftsmæssig karakter. Yderligere fremgår det af forarbejderne til § 32 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte særlige funktionskrav til ledningsnet mv. i spildevandsplanen, og spildevandsforsyningsselskabet vil være forpligtet til at følge disse. Kommunalbestyrelsen skal dog sikre sig at sådanne funktionskrav er proportionale.*

- Miljøstyrelsens besvarelse:
 - *Det er Miljøstyrelsens vurdering at bestemmelsen om ledningsnet skal forstås som en del af spildevandsforsyningsselskabets forsyningspligt, så den konkrete udformning af ledningsnettet sikrer at forsyningspligten kan opfyldes, og dermed en god og effektiv afledning af spildevandet. Udgangspunktet vil derfor være at kommunen alene varetager myndighedsopgaven og udpeger de områder, der skal kloakeres. I forbindelse hermed vil kommunen dog kunne stille krav til spildevandsforsyningsselskabet, herunder krav til ledningsnettet, fx forlængelse af ledningerne til yderligere områder, og serviceniveauer der forudsætter særlige krav til dimensionering og udformning af selskabets anlæg. Det betyder, at kommunen ikke kan pålægge selskabet at etablere en bestemt type anlæg, men kun at anlægget skal kunne opfylde de stillede krav til kapacitet. Spildevandsplanen må således ikke indeholde bindende anvisninger til, hvilken konkret løsning selskabet forpligtes til at udføre, idet selskabet har ansvaret for driften og de konkrete løsninger.*
 - *Miljøstyrelsens besvarelse tager alene udgangspunkt i reglerne inden for styrelsens eget ressortområde, og forholder sig derfor fx ikke til, hvorvidt en forsyning kan afvise at etablere et vådbassin med henvisning til, at forsyningen alene har brug for et tørbassin, hvis der i lokalplanen er anført krav om vådbassin. Miljøstyrelsen skal i stedet for henvise til Plan- og Landdistriktsstyrelsen for besvarelse af dette eller lignende spørgsmål.*

Teknisk vand

- Forsyningssekretariatets vejledende udtalelse af 21. marts 2023:
- *"Der er et stigende behov for teknisk vand til brug i industrien, fx til procesindustrien, datacentre og PtX-anlæg. Teknisk vand kan fx være rensset overfladevand, ubehandlet eller afsaltet havvand, rensset spildevand, genbrug af industrivand eller ubehandlet grundvand.*
- *Et selskab, der producerer teknisk vand, er underlagt vandsektorloven og den økonomiske regulering af vandsektoren, hvis der produceres over 200.000 m³. [...].*
- *Et spildevandsselskabs hovedvirksomhed er at transportere, behandle eller aflede spildevand. Hvis selskabet vil levere teknisk vand, kan produktionen af nogle typer teknisk vand (fx rensset spildevand) have karakter af "salg af vandselskabets rest-, overskuds- eller biprodukter" og derfor indgå i vandselskabets hovedvirksomhed. Det er dog begrænset, hvor stor en bearbejdning, der må ske af restprodukterne, uden at aktiviteten mister sin karakter af hovedvirksomhed. Muligheden for teknisk vand i et spildevandsselskab er derfor begrænset.*
- *Drikkevandsselskabers hovedvirksomhed er at indvinde, behandle, transportere og levere vand. Oftest sker det ved at oppumpe, behandle og levere grundvand. Det kan dog også være ved at levere teknisk vand til industrikunder, fx rensset overfladevand, afsaltet havvand eller rensset spildevand, som alle kan være en del af selskabets hovedvirksomhed. Derfor vil teknisk vand ofte regulatorisk passe bedre til et drikkevandsselskab."*

- *"Det anbefales, at teknisk vand udskilles i et særskilt selskab med produktion og distribution af teknisk vand som formål. Dette selskab vil få karakter af drikkevandsselskab i den økonomiske regulering.*
- *Hvis vandselskabet har oprettet et særskilt nyt selskab til produktion og distribution af teknisk vand, fastsætter Forsyningssekretariatet en økonomisk ramme for dette nye selskab, og selskabet indgår herefter særskilt i den økonomiske regulering. Et særskilt selskab med sin egen økonomiske ramme sikrer, at alle vandkunder i forsyningsområdet ikke betaler for enkelte erhvervskunders tekniske vand gennem drikke- eller spildevandstaksten."*

- Forudsætninger for at kunne udgøre et drikkevandsselskab i vandsektorlovens forstand.
 - Selskabet udøver drikkevandsforsyningsaktiviteter, hvilket efter vandforsyningslovens § 2, stk. 8, nr. 3, består af *"...Indvinding, behandling, transport eller levering af drikkevand mod betaling"*.
- Med "drikkevand" forstås ifølge Miljøstyrelsens drikkevandsvejledning *"Vand, der er produceret ud fra grundvand, eller undtagelsesvist overfladevand, og som overholder kvalitetskravene til de fysiske, kemiske og mikrobiologiske parametre i bekendtgørelsens bilag 1 a-f."*
 - Kan rensset spildevand overholde kravene til drikkevandskvalitet?
 - Kan rensset spildevand – der aldrig har været udledt til en recipient – udgøre drikkevand?
- Et selvstændigt selskabet vil evt. kunne få karakter af et spildevandselskab, hvis selskabet udøver spildevandsforsyningsaktiviteter, der efter vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 4, består i *"... Transport, behandling eller afledning af spildevand mod betaling"*.
 - Hvis selskabet anses for et spildevandsselskab efter vandsektorloven, vil leveringen af teknisk vand som et led i selskabets hovedaktivitet være særdeles vanskeligt, da der alene må ske en begrænset bearbejdning af spildevandet, for at dette kan afsættes som et biprodukt.

Øvrige nyheder

- EP' pressemeddelelse fra 29. januar 2024: Europa-Parlamentet, Ministerrådet og EU Kommissionen enige om nye regler for behandling og genanvendelse af byspildevand.
 - Udvidet producentansvar for medicin og kosmetikindustrien – betaling for rensningen af miljøfremmede stoffer, som skal medvirke til finansieringen af 4. rensetrin.
 - Bedre behandling: Alle byområder med mere end 1.000 indbyggere skal inden 2035 have sekundær behandling. Større anlæg med minimum 150.000 PE skal inden 2039 være opgraderet til tertiær behandling og i 2045 skal det samme være tilfælde for anlæg med minimum 10.000 PE. I 2045 gælder ydermere, at anlæg over 10.000 PE skal have indført det 4. rensetrin for at fjerne en bred vifte af mikroforureningen.
 - Genanvendelse: Medlemsstaterne opfordres til at genanvende behandlet spildevand i større omfang.
 - Bedre overvågning: Der skal ske forbedret overvågning af folkesundhedsparametre, kemiske forureninger og antimikrobiel resistens i spildevandet.
 - VE: Renseanlæg skal gradvist øge brugen af vedvarende energi og sigte mod energineutralitet inden 2045.
 - Forurener betaler: Producenter af medicin og kosmetik skal dække omkostningerne ved at fjerne mikroforureninger fra spildevand uden at påvirke medicinprisen.

(Kilde: DANVA)

Advokatfirmaet
energi & miljø